

专科世界语教材

ESPERANTO

于国健 汪永红编

安徽世界语专科学校
光明科技信息公司

前 言

一九七九年全国第二次世界语工作座谈会以后，我国的世界语运动发展很快：学习小组、讲习班、协会在各地相继出现；廿多所大专院校办进修班或开选修课；函授班、函授学校一个接一个地出现；世界语刊物逐渐增多，且开有刊授专栏；各有关部门遵照教育部通知，对干部考核、学生毕业考试、研究生考试采用了世界语；许多报纸、杂志、电台报道了世运消息，国际电台每天四次用世界语对外广播……。

世运迅速发展，学习的人数越来越多，这就要求有相应的课本出版。近年来出版的几种课本，多适用于初、中级世界语班。专科学校成立了，应该有一套完整的教材，但一时又找不到。因此我们先参考了各家课本和二十年代的世界语专科学校教材，编辑印刷《世界语教程》作为基础教材，在本校专科班一年级使用。现在又印刷这本《世界语专科教材》在本校二年级使用。三年级用的教材，我们正在编写。

教授这本书的目的，在于使学生巩固过去学习的基础知识，培养学生独立思考和阅读能力，为写作打下基础。对函授学生，我们将在《函授通讯教学》中，进行比较详细地讲解与辅导。

办世界语大专院校我们没有经验，编写世界语大专教材亦是如此。我们殷切希望专家、学者及广大世界语者给我们多提宝贵意见，对书中的错误，不吝指正。

编 者

一九八四年七月

目 录

LECIONO	1		1
LECIONO	2		9
LECIONO	3		12
LECIONO	4		15
LECIONO	5		18
LECIONO	6		21
LECIONO	7		24
LECIONO	8		27
LECIONO	9		30
LECIONO	10		34
LECIONO	11		37
LECIONO	12		39
LECIONO	13		42
LECIONO	14		45
LECIONO	15		48
LECIONO	16		52
LECIONO	17		55
LECIONO	18		60
LECIONO	19		63
LECIONO	20		66
LECIONO	21		74

LECIONO	22		78
LECIONO	23		82
LECIONO	24		85
LECIONO	25		89
LECIONO	26		91
LECIONO	27		94
LECIONO	28		96
LECIONO	29		98
LECIONO	30		101
LECIONO	31		112
LECIONO	32		116
LECIONO	33		124
LECIONO	34		133
LECIONO	35		147
LECIONO	36		161
LECIONO	37		167
LECIONO	38		178
LECIONO	39		188
LECIONO	40		203

LECIONO 1 第一课

Novaj Vortoj

pseŭdonimo	笔名, 假名, 匿名
oportuneco	合适, 适宜性
enfortikiĝi	巩固
volapuko	窝拉皮克语, (现已消灭)
diferencigi	使有差别
senlogika	不合逻辑的
kondiĉo	情况, 条件, 因素

Esperanto

... La nomo de nia lingvo ne estas elpensita kaj jen estas ĝia historio:

Eldonante la unuan lernolibron de nia lingvo, mi prenis por mi la pseŭdonimon “Esperanto”; la lingvo mem havis nenian propran nomon kaj estis nomata “la lingvo internacia proponita de Esperanto”. Pro oportunecon oni komencis uzadi la esprimon “lingvo de Esperanto”; aliaj esprimoj, kiujn kelkaj provis uzadi (ekzemple “la lingvo internacia,” “la internacia”), montris sin ne oportunaj kaj ne enfortikiĝis, ĉar ili estis ne bone elparoleblaj, ne memoreblaj por la publiko kaj prezentis nenion

elfinitan (ĉar sub “lingvo internacia” oni povas egale bone kompreni la Volapukon aŭ aliajn proponitajn projektojn). Baldaŭ montriĝis, ke nur la vorto “Esperanto” (sole aŭ kun aliaj vortoj) klare diferencigas nian lingvon de aliaj; kaj multaj amikoj komencis baldaŭ en siaj leteroj aŭ artikoloj uzadi simple la solan vorton “Esperanto”, ekzemple “la afero Esperanto”, “skribi en Esperanto” k.s.. Tiel iom post iom ellaboriĝis unuvorta nomo de nia lingvo. Vidante, ke mia komenca pseŭdonimo transiris al la afero mem kaj ke ĝi estas tre oportuna, mi baldaŭ tute ĉesis uzadi mian pseŭdonimon, kaj ĝi restis nur kiel nomo por la afero mem. La nomo “Esperanto” estas per si mem tute senlogika; sed en sen-signifa kondiĉa nomo kial ni bezonas logikon?

Notoj

- ① la nomo 是第一句的主语, de nia lingvo 是 nomo 的定语, estas 与 elpensita 合在一起构成谓语, 是被动语态。
- ② Eldonante ... 是状语, 主语是 mi, prenis 是谓语。
- ③ Vidante, ke...ke... 是分副词要求的从句, 由两个 ke 作连接词, 此句主语是 mi, 谓语是 ĉesis uzadi, kaj 又连接了一个并列句。
- ④ k.s. 是 kaj similaj(以及类似的)缩写。

EKZERCO

1. 分析本课语法。

2. 回答下列问题:

- 1) Ĉu la nomo de nia lingvo ne estas elpensita?
- 2) Ĉu nur la vorto "Esperanto" klare diferencigas nian lingvon de aliaj?
- 3) Ĉu "Esperanto" estas per si mem tute senlogika?

3. 造句:

montri sin	vidante ke
iom post iom	per si

4. 汉译世:

- 1) 这本书是有来历的。
- 2) 当时这条狗还没有名子。
- 3) 人们起初叫它 HaLi.
- 4) 这个单词不易上口, 更不便于记忆。
- 5) 我的朋友很快就开始在信件或文章中直接了当地使用世界语了。
- 6) 这件事无关紧要, 我们就别再说了。

§ 标点符号(La interpunkcioj)

世界语的标点符号与汉语的标点符号有类似之处, 但也有不同之处。

汉语中还使用一类音界号, 又名分读号(·)专门用在翻译人名的简写或缩写词中, 如 L.L. 柴门霍夫, 相当于世界语中的句号形式, 但世界语不是象汉语那样放在两个字之间

的正中，而是放在缩写字母之间的下方，如 L.L. 柴门霍夫，相当于世界语中的句号形式，如 L. L. Zamenhof (路·拉·柴门霍夫)，t.e.(即)。下面列表作形式上的比较：

汉世标点符号比较表

汉语名称	符 号	相当于世界语 (译名)	世界语符号
句 号	。	句 号	• 实心小圆点
逗 号	,	逗 号	,
分 号	;	分 号	;
冒 号	:	冒 号	:
问 号	?	问 号	?
感叹号	!	感叹号	!
顿 号	、		相当世界语的逗号
省略号	……(六点)	省略号	…三点
破折号	—	破折号	—
引 号	“ ” 『 』	引 号	“ ” 《 》
括 号	() []	括 号	() []
书名号	~~~~~		《 》 “ ”
着重号	• 或 ⊙		(用引号,有时用不同的字体,通常用斜体或黑体字母)
		元音省略符	,
		连字符	—
		星 符	*

标点符号的用法

1. 句号: (Punkto) [.]

- 1) 除疑问句和感叹句外, 句号用在其他所有句子的末尾, 指出一个完整意义的句子的结束。在朗读时, 有句号的地方语调应下降, 同时有明显的停顿。

如: Mi ne povas eliri, ĉar mi ne hevas pluvombreton.

我不能到外面去, 因为我没有雨伞。

- 2) 用在缩写词的后面。

如: k.t.p. 或 ktp. = kaj tiel plu (等等)

t.e. = tio estas (那就是)

2. 逗号 (komo) [,]

逗号用以分隔句子成分, 使人易于理解和听懂。有逗号的地方, 读时有短暂的停顿。

- 1) 用以分隔呼语。如果呼语在句子中间, 呼语前后要加逗号, 与句子其它成份分开。

如: Kamarado Wang, venu tien ĉi! 王同志, 请到这里来!

- 2) 用在无连接词连接的句子同等成份之间。

如: Ŝi estas juna, bela, afabla. 她年轻、漂亮、和蔼。

[注] 在用连接词 kaj, nek, aŭ, sed 连接的同等成份之间不用逗号。Nek mi nek vi. (既不是我, 也不是你)。

- 3) 复合句各分句之间要用逗号隔开。

如: Mi vokis lin, sed li ne venis.

我叫他了, 但他没有来。

3. 分号 (Punktokomo) [;]

分号所表示的停顿比逗号长，比句号短。

1) 用来分隔逻辑上有联系的两个句子。

“Vi ludas; mi vin petas, batu forte; mi timas, ke vi faras kun mi ŝercojn.”

(“你在演奏；我请你敲重些；我担心你在跟我开玩笑”。)

[注] 分号后面的句子句首第一个词的第一个字母用小写。

4. 冒号(Dupunkto) [:]

1) 用在直接引语之前。

如：Li diris: “Mi ne volas iri”. 他说：“我不想去”。

2) 用来解释前文，即：后边的句子补充说明或揭示前一个句子所谈的内容；或者后面的句子的内容就是前一个句子内容的根据和原因；或者后句是前句的结果。

如：(1) La plej granda trezoro de la homo: la vivo.
人最宝贵的东西是：生命。

Iru kaj rigardu: Vi vidos, ke...

你去看吧：你将看到……。

5. 问号(Demandosigno) [?]

1) 问号用在直接疑问句后面，表示疑问。

如：Ĉu vi vespermangis? 你吃了晚饭没有？

Kio estas tio? 那是什么？

但是，问号不能用于间接疑问句，即主句本身不是疑问句。用疑问词连接的从句后面就不能用问号。

如：Mi ne scias, kiel li fartas. 我不知道他生活怎么样。

6. 感叹号(Krisigno) [!]

感叹号用在感叹句或感叹词的后面，也可用在表示一种

强烈感情的句子或词的后面，表示一个感叹句完了。

如：Ĉesu! 停止! Ŝŝ! 嘘! (叫人不出声)。

Kiel ĝojiga novaĵo! 多么令人兴奋的消息呀!

7. 省略号(Tripunkto) [...]

1) 用来表示文中的省略部份。

如：Vi estas prava, sed tamen... 你是对的，但是……

8. 破折号(Haltostreko) [——]

1) 代替逗号，用来分隔插在中间的句子。这样用时比逗号更有力。

如：La afero——mi ne dubas pri tio——devas prosperi.

这——事业——我对它毫不怀疑——应该繁荣起来。

2) 表示语气的有意停顿，以引人注意。

Onidire, li estas——La patro. 据说，他是父亲呐。

Tamen, tio——estas vera. 然而，那——都是真的。

3) 代替省略部份。

——Ĉu ĉiuj viaj kamaradoj lernas bone?

——你的同学学习都好吗?

9. 引号(Citiloj) [双引号“ ”, 《 》, 单引号‘ ’。] 双引号的用法:

1) 用在直接引语的前后。

如：Li kriis: “Helpon!”

Li kriis: 《Helpon!》 他喊道: “救命!”

[注]《 》现在一般用作书名号。直接引语一般用引号“ ”。

2) 书报名称放在引号内。

如：gazeto 《El Popola Ĉinio》 (《中国报道》杂志)

单引号的用法：

单引号用于引号内需要再用引号的地方，以免与双引号混淆。

如：La aŭtoro de la artikolo skribis: “La teoria vidpunkto en E-o neniam povas esti rigardata kiel ‘erara’”.

(作者写道：“任何时候都不可以把世界语里的理论观点当作是错误的”。)

10. 括号(Krampoj) 圆括号()，方括号[]

1) 用来分隔插入语或具有说明、注释性质的词语。〈略〉

2) 表示括号内的字母被省略。

如：S(amide)ano (同志)，表示可简写为，S-ano，而括号内的-amide-被略去。

还有：k(amara)do(同志)，用 k-do 表示 kamarado 的缩写。prof(esoro) (教授)，用 prof. 表示 profesoro 的缩写。

11. 连字符(Dividstreko) [-]

连字符为 - 短横线，比破折号短。主要用于：

1) 作构词分析，标明词素或语(素)。

如：Samideano 标成Sam-ide-an-o，表示该词由上述几个构词成分组成。

2) 在缩写词中，连字符代替词中省略的字母：

如：Esp-o, E-o (= Esperanto)

3) 由两个或两个以上的不同数量级的数词构成的序数词，数词之间必须用连字符。

如：dudek-tria 第二十三，

dek mil-tricent-naŭdek-dua. 第一万零三百九十二。

LECIONO 2 第二课

Novaj Vortoj

akuzi	控告, 控诉	frenezulo	疯子
juĝisto	审判员	takti	打拍子
kontenta	满意的	malkondamni	赦免
advokato	律师	kronoj	克郎
instigi	控告		

Mu!

Iu homo estis akuzata ĉe juĝisto, kaj li timis, ke li ricevus monan punon. Li do plendis tion al advokato. Tiu ĉi diras al li:

“Mi promesas al vi, ke mi helpos vin, se vi donos al mi dek kronojn por mia laboroj!”

La viro estis kontenta pri tio kaj promesis doni la dek kronojn, se li sukcesos savi lin. Do tiu konsilis al li, se li venos kun li antaŭ la juĝisto. Li respondu nenion ol la solan vorton: “Mu!” Kion ajn oni demandos aŭ riproĉos al li.

Kiam ili do venis en la juĝejon kaj oni multe plendis pri la viro, oni ne sukcesis instigi la viron, ke li parolu ion alian ol la vorteton “Mu!” La sinjoroj ridis kaj demandis la advokaton:

“Kion vi respondas por li?”

Sed la advokato diris: “Mi ne povas paroli por li, ĉar li estas frenezulo, kaj li ankaŭ min ne povas informi, kion mi parolu por li. Oni do devas lin takti kiel frenezulon kaj malkondamni lin!”

La sinjoroj do fakte decidis malkondamni.

Poste la advokato postulis la dek kronojn de li, sed la viro diris: “Mu!”

La advokato diris: “Vi ne for—mu—as tion al mi, kaj mi volas mian monon!” kaj li akuzis lin ĉe la juĝisto.

Kiam ili ambaŭ staris en la juĝejo, la viro diris je ĉiu demando: “Mu!”

La sinjoroj do diris al la advokato: “kion vi volas de la frenezulo? Ĉu vi ne scias, ke li ne povas paroli?”

La advokato do devis preni la vorton “Mu!” anstataŭ la dek kronoj kaj li devis suferi sian propran malsinceron.

Notoj

- ① promesas al vi ke... 是由 ke 引导的宾语从句。
- ② Kion vi volas de la frenezulo? de... 加名词构成了状语, 译文是“你想从疯子那里得到什么?”
- ③ Kion ajn. 译作“任何事”。

EKZERCO

1. 理解课文。

2. 弄清语法。

3. 造句：

timi, ke	promesi ke	konsili al
suferi	scii ke	diri je

4. 汉译世：

(1) 他害怕挨打。

(2) 他要来问你时，你什么也别告诉他。

(3) 你不要用这样的话来搪塞我。

(4) 凡是奸诈的人，他只能自食其果。

LECIONO 3 第三课

Novaj Vortoj

foiro	集市	trakti	评, 谈判
hinda	印度的	tendo	帐篷
svarmi	云集	fianĉino	未婚妻
elekti	挑选	interkonsento	允许
parenco	亲戚	moro	习俗, 风俗
ceremonio	仪式, 礼节, 礼, 礼貌	postlasita	遗留下来的
atmosfero	大气, 气圈, 四周情况, 气氛	matriarka	母系的

Interesa Foiro De Fraŭloj

Ĉiusomere (ĝenerale en la fino de julio) iu hinda vilaĝo okazigas interesan foiron, en kiu oni vendas nenion ol fraŭlojn.

Dum la foira tempo svarmas tre multaj homoj, inter kiuj troviĝas la elektantaj fraŭlinoj kaj iliaj parencoj, la vendotaj fraŭloj kaj iliaj parencoj. La foirejo estas movoplena de mateno ĝis vespero kaj la foiro daŭras plurajn tagojn, post la fermiĝo de la foiro Ĉ, du mil paroĵ da gejunuloj okazigas edziĝan ceremonion. Tiam la foirejo saturiĝas de festa atmosfero.

Anstataŭ partopreni en intertraktado la vendotaj

fraŭloj devas resti en tendo nemalproksime de la foirejo. Pri la doto marĉandas iliaj parencoj. Antaŭ la interkonsento la fraŭloj ne rajtas rigardi sian fianĉinon, kaj tion oni permesas nur post la interkonsentiĝo.

Tiu malofte videbla foiro prezentas moron eble postlasitan de la matriarka socio. Tamen oni tre miras, ke la moro povas daŭri jarmilon.

Notoj

- ① en kiu oni vendas nenion ol fraŭlojn. 这句话中 en kiu 引导的定语从句，在从句中又充当状语成份，oni 是从句的主语，vendas 是从句的谓语，nenion ol 可翻成“唯一”。
- ② Anstataŭ partopreni en intertraktado la vendotaj fraŭloj devas resti en tendo nemalproksime de la foirejo.

此句中的主语是 la vendotaj fraŭloj.

谓语是 devas resti.

状语是 Anstataŭ partopreni en intertraktado 和 en tendo nemalproksime de la foirejo

EKZERCO

1. 朗读课文、分析语法。
2. 造句：

generale en dum anstataŭ